

SYLABUS PRZEDMIOTU W SZKOLE DOKTORSKIEJ

Tytuł	<i>Metody ilościowe i jakościowe w badaniach społecznych i ekonomicznych</i>
Tytuł w jęz. ang.	

Status przedmiotu	obowiązkowy dla: <i>ogólny SzD</i>
	do wyboru dla:

Autor/autorzy sylabusa:	Zespół :	koordynator: dr hab. Adam Szulc
		członek zespołu: dr hab. Jolanta Perek-Białas
		członek zespołu: dr Anita Abramowska-Kmon
		członek zespołu: dr Izabela Grabowska
		członek zespołu: dr Jan Zwierchowski

Sygnatura przedmiotu:

Część A

1. Syntetyczna charakterystyka przedmiotu (*główne hasła – około 400 znaków*):

Celem przedmiotu jest wykształcenie podstawowych umiejętności pomiaru oraz analizy zgromadzonych danych i informacji empirycznych metodami ilościowymi i jakościowymi, które mogą mieć zastosowanie w badaniach ekonomicznych i społecznych, mających na celu między innymi tworzenie dowodów dla prowadzenia polityk publicznych. Omówiona będzie charakterystyka i zastosowania metod ilościowych i jakościowych w badaniach ekonomicznych i społecznych, ich zalety i ograniczenia oraz podstawowe zastosowania omawianych metod, ale także proces badawczy związany z projektowaniem badań jakościowych i ilościowych.

2. Słowa kluczowe (*3 – 6 słów*):

Projektowanie badania, analiza statystyczna, wnioskowanie statystyczne, metody jakościowe, analiza danych jakościowych, ocena wyników

Część B

Przedmiotowe efekty uczenia się

Powiązanie z efektami uczenia się dla SzD

Wiedza (*liczba efektów od 2 do 5*)

W.1	<i>Zna zasady pomiaru zależności używane w analizie danych i ich charakterystykę, zna podstawowe zasady prowadzenia analiz dynamiki zjawisk w czasie w odniesieniu do wskaźników ekonomicznych i społecznych służących analizie polityki publicznej</i>	P8S_WG P8S_WK
W.2	<i>Zna podstawowe z podstawy wnioskowania statystycznego: estymacji parametrów i testów hipotez</i>	P8S_WG
W.3	<i>Zna zasady modelowania modelowanie zależności między zmiennymi (analiza wariancji, modele regresji)</i>	P8S_WG
W.4	<i>Zna etapy prowadzenia analizy jakościowej, w tym sposób organizacji badań jakościowych dobór metody, gromadzenie danych i ich analiza.</i>	P8S_WG
Umiejętności (liczba efektów od 2 do 5)		
U.1	<i>Potrafi postawić problem badawczy i dobrać do niego odpowiednie metody badawcze w ramach analiz jakościowych i ilościowych, w tym sformułować go w ramach odpowiednich metod badawczych i dobrać dane niezbędne do jego rozwiązania</i>	P8S_UW P8S_UK
U.2	<i>Potrafi dokonać statystycznego oszacowanie modelu wybranego do analizy i go zweryfikować</i>	P8S_UW P8S_UK
U.3	<i>Potrafi zaprojektować i przeprowadzić badania jakościowe, w szczególności dobrać respondentów, opracować narzędzia, zebrać dane i je przeanalizować</i>	P8S_UW P8S_UK
U.4	<i>Potrafi dokonać krytycznej oceny uzyskanych wyników</i>	P8S_UW P8S_UK
Kompetencje społeczne (liczba efektów od 1 do 3)		
K.1	<i>Docenia znaczenie i wagę posługiwania się danymi o charakterze ilościowym i jakościowym w badaniach społecznych i ekonomicznych, w tym wspierających politykę opartą na faktach</i>	P8S_KK
K.2	<i>Jest w stanie dokonać krytycznej oceny wyników badań w ramach metod omawianych na zajęciach</i>	P8S_KK
K.3	<i>Jest w stanie dokonać krytycznej oceny własnych wyników badań w odniesieniu do ilościowej i jakościowej analizy danych</i>	P8S_KK

Część C

Semestralny plan zajęć:

1. Charakterystyka badań ilościowych i jakościowych. Typy i rodzaje. Problemy badawcze a wybór odpowiedniej metody badań. Przydatność badań ilościowych i jakościowych w naukach o polityce i administracji. Przykłady badań. Zasady konstrukcji pytań badawczych. Zasady doboru metod badawczych do postawionych pytań badawczych.

2. Rodzaje danych: dane pierwotne vs dane wtórne, dane ilościowe vs dane jakościowe, dane indywidualne vs agregatowe. Dane przekrojowe, szeregi czasowe i dane panelowe.
3. Metody ilościowe: Badania pełne i częściowe (oparte na próbie losowej). Dane administracyjne i rejestrowe.
4. Metody ilościowe: projektowanie badania ilościowego. Wybór metody badań. Etapy badania ilościowego. Dobór próby i opracowanie narzędzi badawczych. Stosowane metody pomiaru
5. Metody ilościowe: statystyka opisowa – miary położenia i zróżnicowania (pozycje i klasyczne) oraz miary nierówności: współczynniki Giniego i Theila, miary oprarte o kwantyle i grupy kwantylowe (współczynnik zróżnicowania decylogowego, współczynnik maksymalnego wyrównania, współczynnik zróżnicowania skrajnych części rozkładu).
6. Metody ilościowe: dekompozycja indeksów nierówności ze względu na składniki dochodu (współczynniki koncentracji). Dekompozycja ze względu na grupy. Miary inflacji.
7. Metody ilościowe: rozkłady statystyk z próby. Estymacja metodą największej wiarygodności.
8. Metody ilościowe: testy statystyczne: hipotezy statystyczne, statystyka testowa, obszar krytyczny. Istotność i moc testu.
9. Metody ilościowe: metody badania zależności zjawisk niemierzalnych i mierzalnych: zależność stochastyczna, korelacja prosta, cząstkowa oraz wieloraka. Zależności pozorne i przyczynowe. Współczynniki korelacji polichorycznej oraz tetrachorycznej
10. Metody ilościowe: Analiza wariancji jednoczynnikowa i dwuczynnikowa.
11. Metody ilościowe: modelowanie zjawisk społeczno-ekonomicznych za pomocą regresji liniowej (weryfikacja założeń klasycznej metody najmniejszych kwadratów, estymacja w przypadku naruszenia założeń)
12. Metody ilościowe: modele regresji z binarną zmienną objaśnianą: regresja logitowa i probitowa.
13. Metody ilościowe: modele regresji z uporządkowaną zmienną objaśnianą: uporządkowana regresja logitowa i probitowa, modele dla zmiennych wielowariantowych mierzonych na skali nominalnej
14. Analizy kontrfaktyczne w ocenie działań i programów określonych polityk publicznych
15. Metody jakościowe: Projektowanie badania jakościowego. Wybór metody badań. Etapy badania jakościowego. Dobór przypadków do badań i opracowanie narzędzi badawczych.
16. Metody jakościowe: Gromadzenie danych jakościowych. Prowadzenie wywiadów indywidualnych i grupowych – wymagane umiejętności badacza. Przebieg badania terenowego – etapy, główne wyzwania.
17. Metody jakościowe: Analiza danych jakościowych. Sposoby redukcji materiału / kodowanie. Oprogramowanie wspierające analizę danych jakościowych. Interpretacja i raportowanie wyników badań jakościowych. Ocena jakości wyników w badaniach jakościowych.
Literatura podstawowa (jeśli wybrane fragmenty publikacji zwartych, to wskazane podanie rozdziałów, ew. stron):
1. Gruszczyński, M. (red.) <i>Mikroekonomia. Modele i metody analizy danych indywidualnych</i> .
2. Ritchie, J., & Spencer, L. (2002). Qualitative data analysis for applied policy research. <i>The qualitative researcher's companion</i> , 573(2002), 305-29.
3. Vedung, E. (2017). <i>Public policy and program evaluation</i> . Routledge.
4. Ritchie, J., Lewis, J., Nicholls, C. M., & Ormston, R. (Eds.). (2013). <i>Qualitative research</i>

practice: A guide for social science students and researchers. sage.

5. Fischer, F., & Miller, G. J. (Eds.). (2006). *Handbook of public policy analysis: theory, politics, and methods.* crc Press.
6. O'Sullivan, E., Berner, M., Taliaferro, J. D., & Rassel, G. R. (2016). *Research methods for public administrators.* Routledge.
7. Perek-Białas J., Rószkiewicz M., Węziak-Białowolska D., Zięba-Pietrzak A., Projektowanie badań społeczno-ekonomicznych. Rekomendacje i Praktyka badawcza, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2013..
8. Lehtonen r., Pahkinen E., Practical Methods for Design and Analysis of Complex Surveys, John Wiley & Sons, Ltd., 2004.
9. Flick, U. (2010). Projektowanie badania jakościowego. Seria: Niezbędnik badacza. Warszawa: PWN
10. Babbie E. Badania społeczne w praktyce, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2005.
11. Frankfort-Nachmias Ch. Nachmias D., Metody badawcze w naukach społecznych, Zysk i S-ka Wydawnictwo, Poznań, 2001
12. Aczel, A.D., Sounderpandian J., Statystyka w zarządzaniu, PWN, Warszawa, 2017.
13. G.S. Maddala, *Ekonometria*, Warszawa, PWN, 2006 lub J. Wooldridge, *Introductory Econometrics. A Modern Approach*, Thomson, (2006).

Literatura uzupełniająca (jeśli wybrane fragmenty publikacji zwartych, to wskazane podanie rozdziałów, ew. stron):

14. Ferguson, Takane, analiza statystyczna w psychologii i pedagogice, PWN, Warszawa, 2000.
 15. Flick, U. (2011). Jakość w badaniach jakościowych. Seria: Niezbędnik badacza. Warszawa: PWN
 16. Silverman, D. (2010). Prowadzenie badań jakościowych. Warszawa: PWN
 17. Silverman, D. (2007). Interpretacja danych jakościowych. Warszawa: PWN
 18. Miles M. B., Huberman A. M. (2000). Analiza danych jakościowych. Białystok: Trans Humana.
- Oraz inne polecane przez wykładowców publikacje + materiały opracowane na potrzeby zajęć

Część D

Forma zajęć:	Wymiar zajęć w godz.:
Ogółem godzin <i>w tym:</i>	60
wykład	30
ćwiczenia (w tym laboratorium komputerowe)	30
Elementy oceny końcowej (ogółem 100%), w tym:	
Egzamin końcowy	70 %
Studium przypadku (projekt)	30%
Liczba punktów ECTS	7

Część E

Metody dydaktyczne (nauczania) stosowane przez prowadzącego

- M.1. wykład tradycyjny
- M.2. wykład z wykorzystaniem technik multimedialnych
- M.3. wykład konwersatoryjny (z *aktywnością doktorantów*)
- M.5. laboratorium komputerowe
- M.7. metoda przypadków (*studium przypadku*)
- M.10. metoda debaty
- M.12. praca w grupach (*grupowe rozwiązywanie przykładów*)
- M.13. prezentacja referatów
- M.15. film, pokaz
- M.16. ćwiczenia z wykorzystaniem oprogramowania i sprzętu komputerowego
- M.19. trening umiejętności

Część F

Metody weryfikacji (sprawdziany) osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia

- W.1. egzamin pisemny (*pytania otwarte, zadania*)
- W.7. projekt
- W.9. obserwacja i ocena sposobu zgłaszania problemu, zadawania pytań na zajęciach
- W.11. obserwacja i ocena podziału zadań i ról w zespole doktorantów uczestniczących w grupowym rozwiązywaniu problemów, grach zespołowych itp.